

Til lovforslag nr. L 194. Skriftlig fremsættelse (29. marts 2006)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Lovforslag nr. L 194).

Det foreliggende lovforslag indgår i udmøntningen af aftalen af 27. februar 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en kommunal finansieringsreform.

Med aftalen indføres et nyt finansieringssystem for kommunerne, som er tilpasset kommunernes situation efter kommunalreformen.

Et væsentligt led i det nye finansieringssystem er indførelsen af et nyt tilskuds- og udligningssystem med virkning fra 2007.

Det nuværende tilskuds- og udligningssystem har længe været under kritik. En meget væsentlig del af kritikken har gået på det forhold, at kompensationen for nye opgaver og stigende udgifter på de budgetgaranterede områder er blevet fordelt i forhold til kommunernes skattegrundlag. Uanset at der efterfølgende er sket en udligning, som til en vis grad kompenserer herfor, har systemet medført, at kommuner med svagt skattegrundlag i gennemsnit har fået en mindre grad af kompensation end rigere kommuner.

Regeringen har i de seneste år via en række særlige tiltag søgt at ændre på disse virkninger af systemet. Dette er bl.a. sket i form af den første fase af udligningsreformen, der blev gennemført med virkning fra 2004. Med ændringerne heri blev der tilstræbt en mere jævn byrdefordeling, navnlig gennem særlige udligningstilskud. Også ændringer gennemført som led i kommuneaftalerne har medvirket til at skabe en bedre balance mellem kommunerne.

Sammenlægningen af kommuner afhjælper i sig selv nogle af forskellene mellem landets kommuner, men langt fra dem alle. Der er derfor enighed mellem partierne om, at en bedre balance mellem kommunerne bør indbygges i selve udligningssystemet, så alle kommuner via dette system sikres gode og rimelige vilkår for at tilvejebringe et serviceniveau, der imødekommer borgernes behov. De vanskeligt stillede kommuners forhold bør således så vidt muligt sikres gennem selve systemet og ikke gennem særordninger.

På den baggrund er partierne enige om et nyt tilskuds- og udligningssystem med nedenstående hovedindhold:

- Fordeling af bloktilskud efter indbyggertal
- Indførelse af en ny udligningsmetode: nettoudligning
- Staten tager hovedansvaret for udligningen
- Der indføres et højere udligningsniveau
- Der indføres en automatisk yderligere forhøjelse af udligningsniveauet, hvis væksten i hovedstadsområdet er kraftigere end i resten af landet
- Udligningsniveauet i hovedstadsudligningen nedsættes
- Ekstra udligningstilskud til ugunstigt stillede kommuner
- Der indføres en ny udligning af forskelle i udgiftsbehov
- Der indføres en automatisk tilpasning af udligningen til stigende sociale udgifter
- Der indføres udligning af selskabsskat
- Reguleringsmekanismen for bloktilskuddet lovfæstes
- Særtilskudspuljerne til vanskeligt stillede kommuner opretholdes
- Der indføres en overgangsordning

Jeg skal endelig gøre opmærksom på, at lovforslaget – bortset fra mindre lovtekniske justeringer – fremsættes uændret i forhold til det for-